

IMINE IAM ISI HOMINUM
 ARBITROK QUIM LA
 TIRE POSSIT. QVIA HOMINI
 INHOC MVNDO DEVS FECIT.

Unde & in peccante homine mundus arguitur. ac propter nostram
 intemperantiam comprimenda. terra hec in qua uiuimus. defectu
 ceterorum animalium. & sterilitate suorum fructuum castigatur.

Itaque si creatura dei. merito & dispensatio dei sumus. Quis enim
 magis diligit. quam ille qui fecit. Quis autem ordinatius regit. quam is
 qui & fecit & diligit. Quis uero sapientius & fortius ordinare
 & regere facta potest. quam qui & facienda prouidit. & prouisa perficit.

Quapropter omnem potestatem a deo esse. omnemque ordi- 11.
 nationem. & qui non legerunt sentiunt. & qui legerunt recognoscunt.
 Quod si potestates a deo sunt. quanto magis regna. a quibus relique
 potestates progrediuntur. Si autem regna diuersa. quanto equius
 regnum aliquod maximum. cui reliquorum regnorum potestas uniu-
 ersa subicitur. Quale a principio babilonium. & deinde macedoni-

Anno autem uel ab abraham. usq. ad cesarem augustum. id est usq. ad natu-
ritate xpi que fuit anno imperii cesaris ^(octauiani) quadragesimo secundo. cum facta
pace cum parthis iam postea clausa f. & bella toto orbe cessauerunt. Colli-
guntur anni. ii. xv. In quibus se inter actores scriptoresq. omnium otia
^{i. bella} negotiaq. trauerunt. **III**

Quia propter res ipsa exigit ex his libris quam breuissime et pauca con-
tingere qui origine mundi loquentes. preteritorum fide annuntiatione
futurorum. & post subsequa probatione fecer. Non quo auctoritate eorum cuiquam
uideamur ingerere. sed quo opere precium sit de opinione uulgata que nobis
cum omnibus communis est comonere. Primum quia si diuina prudentia que sic bona
ita & iusta est. agit mundus & homo. hominem autem qui ^{mutabilitate. quia humana} inuestigabile nature.
& libere licentie. & infirmus et cunctum maxime. Sic pie gubernari eorum
^{i. auxiliu.} opus oportet. ita pie iustum corrigi immoderatum libertatis necesse est. Iure
ab initio hominis per bona malaq. alternantia. exerceri hunc mundum sentit.
quisquis per se atque in se humani generis uidet. Deinde cum ab ipso primum ho-
mine. peccatum punitionemque peccati coepisse doceamur. porro autem. cum
etiam isti de mediis temporibus. Inchoantes. quamuis superiorum nusquam me-
muerint. nihil nisi bella cladesque. descripserint. que bella quod aliud
dicenda sunt. nisi ^{i. alternantia} uergentia in alterutrum mala. Mala autem huiusmodi.
que tunc erant sic & nunc sunt. in quantum sunt. sine dubio aut mani-
festa peccata sunt. aut occulte punitiones peccatorum. Quid impeditum est.
nos eius rei caput pandere. cui illi corpus expresserint. & priora illa

Id est libri moysi qui
fidem preteritorum fe-
cerunt subsequa probatio-
ne. Scriptum est in illis.
Non auferetur sceptrum
de iuda. & d. de f. & cet.
Et in alio loco. Suscita-
bit uobis dominus. & res

Id est omnes presentur.
quia de primum homi-
nem creauerit. & qui
a ei inchoat ex sta-
te. eiusque peractio
merito poenam dam-
nationis sustinuit.

Qui hoc perficere uult
in alterius infirmita-
te.

Istius sententie conclu-
sio est in hoc uerbo quod
impeditum est.

Id est occulta de puncto
quia stulti non intelle-
gunt. propter peccata
sed euentu. aliquid si-
bi malum accidisse.

Abb. 83